

TÀI LIỆU Bệnh Lao (TB) và Nhiễm Trùng Lao Tiềm Ẩn

Tuberculosis (TB) and Latent TB Infection **FACT SHEET**- Vietnamese

Bệnh Lao (TB) là Bệnh Gì?

Bệnh Lao (TB) là bệnh nhiễm trùng, do vi trùng bay trong không khí và lây từ người này sang người khác. Mặc dù vi trùng Lao thường gây bệnh ở phổi nhưng cũng có thể gây bệnh ở bất cứ bộ phận nào của cơ thể, như là các hạch, xương, thận, và não bộ. Bệnh lao có thể gây bệnh trầm trọng và dẫn đến tử vong. Rất may là bệnh này có thể ngăn ngừa, điều trị và chữa khỏi bệnh!

Các Triệu Chứng của Bệnh Lao Là Gì?

Các triệu chứng bệnh Lao (TB) có thể là sốt, xuống cân, toát mồ hôi đêm, và mệt mỏi. Khi bị Lao Phổi, triệu chứng còn có thêm là ho kéo dài hơn 2-3 tuần, ho ra máu và đau ngực. Nếu có bất cứ triệu chứng nào, quý vị phải đến bác sĩ ngay!

Bệnh Lao có phải là một vấn đề của Hạt Santa Clara (SCC)?

Có. Tỷ lệ bệnh lao tại SCC cao, đứng hàng thứ ba trong tất cả các quận hạt tại California, sau Los Angeles và San Diego. Tỷ lệ bệnh Lao trong SCC cao gấp 3 lần tỷ lệ toàn quốc. Ước lượng có 8.5% cư dân SCC có bệnh Lao Tiềm Ẩn, mặc dù hầu hết đều không biết là họ có bệnh này.

Ai bị Ảnh Hưởng Lao trong Hạt Santa Clara?

Bệnh Lao (TB) có thể gây bệnh cho bất cứ người nào cư ngụ, làm việc, hoặc hít thở không khí gần một người có bệnh Lao, bất kể tuổi, sắc dân, hoặc tình trạng kinh tế xã hội. Trên 90% người bệnh Lao trong SCC đều sanh ra ở ngoài nước Mỹ, mặc dù hầu hết đã sống tại Mỹ trên 5 năm. Trong SCC, đa số bệnh nhân bị lao đều sanh ra tại Việt Nam, Phi Luật Tân và Ấn Độ.

Bệnh Lao Truyền Nhiễm Như Thế Nào?

Vi trùng Lao lây từ người này sang người khác qua không khí khi người bệnh Lao ở phổi hoặc cổ họng, ho, nhảy mũi hoặc nói chuyện. Những người đứng gần hít vi trùng vào phổi có thể nhiễm bệnh Lao, nhất là những người tiếp xúc thân cận và lâu dài. Khi người nhiễm vi trùng mà không có triệu chứng hoặc dấu hiệu bệnh Lao, thì đây là trường hợp nhiễm trùng Lao Tiềm Ẩn (LTBI).

Sự Khác Biệt Giữa Nhiễm Trùng Lao Tiềm Ẩn (LTBI) và Bệnh Lao (Active TB) Là Gì?

Khi một người đã bị nhiễm vi trùng Lao nhưng cơ thể của họ có khả năng chế ngự và ngăn chặn sự tăng trưởng của vi trùng thì người đó sẽ không có triệu chứng hoặc dấu hiệu bệnh Lao. Đây là trường hợp nhiễm trùng Lao Tiềm Ẩn (LTBI) và người này không truyền nhiễm bệnh cho người khác.

Khi cơ thể không còn khả năng chế ngự và ngăn chặn sự tăng trưởng của vi trùng Lao thì vi trùng sẽ gia tăng và gây bệnh Lao. Bệnh Lao Tiềm Ẩn có thể trở thành bệnh Lao trong vòng nhiều tuần hoặc nhiều năm sau khi nhiễm vi trùng Lao. Những người bệnh Lao, tức là bệnh ở thời kỳ hoạt động, sẽ có triệu chứng bệnh và truyền nhiễm vi trùng cho những người khác nếu họ bị Lao ở phổi hoặc cổ họng. Nguy cơ phát bệnh Lao sẽ ở mức cao nhất trong số những người có hệ miễn dịch suy yếu.

Quý Vị Phải Đi Làm Xét Nghiệm Nhiễm Trùng Lao Tiềm Ẩn (LTBI), nếu Quý Vị..

- Đã tiếp xúc thân cận hoặc lâu dài với người bị bệnh Lao ở phổi hoặc cổ họng.
- Đã sanh ra tại một quốc gia có tỷ lệ bệnh Lao cao (các nước khác, không phải là Mỹ, Canada, Úc Châu, New Zealand, hoặc các nước Tây Âu và Bắc Âu).
- Có bệnh trạng dẫn đến nguy cơ cao mắc bệnh Lao, bao gồm HIV; bệnh tiểu đường; bệnh thận giai đoạn cuối; ung thư đầu, cổ hoặc ung thư phổi; ung thư máu, ung thư hạch, bệnh bụi phổi; đã giải phẫu cắt một phần bao tử hoặc phẫu thuật bắt cầu ruột chay-hồi tràng; hoặc ốm quá mức.
- Dùng thuốc làm suy yếu hệ miễn dịch (như hóa trị, thuốc chống-loại trừ sau khi thay ghép bộ phận, thuốc ức chế TNF-alpha, đã uống steroids prednisone, 15 mg trở lên trong ít nhất 1 tháng).
- Chích ma túy
- Hút thuốc
- Làm việc hoặc ở trong nhà điều dưỡng, chỗ tạm trú cho người vô gia cư, trung tâm cải huấn (ở tù) hoặc hoàn cảnh tương tự, hoặc đã làm việc trong một cơ sở y tế nào khác.

Làm Sao Biết Được Tôi Đã Nhiễm Trùng Lao Tiềm Ẩn (LTBI)?

Thử Lao trên da (TST hoặc PPD) hoặc thử máu về Lao (như Quantiferon hoặc T-spot) sẽ cho biết quý vị có vi trùng Lao trong người hay không.

Kết quả thử Lao “dương tính” có nghĩa là có thể quý vị có vi trùng Lao trong cơ thể. Hầu hết những người có kết quả dương tính khi thử da hoặc thử máu về Lao, đều bị nhiễm trùng Lao Tiềm Ẩn (LTBI). Để biết chắc là quý vị không bị bệnh Lao, bác sĩ sẽ khám bệnh và cho chụp hình x-ray phổi. Quý vị có thể cần làm thêm xét nghiệm khác để xác nhận quý vị bị nhiễm Lao Tiềm Ẩn hay bệnh Lao.

Nếu Tôi Đã Chích Ngừa BCG Thì Sao?

Thuốc chích BCG (thuốc ngừa Lao) có thể giúp trẻ em phòng ngừa bệnh lao. Sự phòng bệnh này sẽ mất đi khi người ta lớn tuổi. Những người đã chích BCG vẫn có thể bị Lao Tiềm Ẩn hoặc bệnh. Nếu quý vị đã có chích ngừa BCG, mặc dù quý vị có thể chọn loại xét nghiệm nào cũng được, thử máu hoặc chích thử trên da, thì tốt nhất là quý vị nên chọn thử máu về bệnh Lao. Thử máu về Lao không bị ảnh hưởng bởi thuốc BCG. Thử máu bệnh Lao chỉ có kết quả “dương tính” trong trường hợp thật sự có vi trùng Lao trong người.

Cách Điều Trị Nhiễm Trùng Lao Tiềm Ẩn (LTBI) như thế nào?

Bệnh Lao Tiềm Ẩn có thể được điều trị bằng thuốc uống để ngăn ngừa phát bệnh Lao. Hầu hết sự điều trị là uống thuốc Isoniazid (INH) trong 9 tháng. Chế độ điều trị mới là kết hợp hai loại thuốc, isoniazid và rifapentine, uống thuốc mỗi tuần trong 3 tháng.

Tại Sao Phải Uống Thuốc Nếu Tôi Không Bị Bệnh?

Khi quý vị nhiễm trùng Lao Tiềm Ẩn, tức là quý vị đang có vi trùng Lao trong người, mặc dù không có triệu chứng bệnh. Bệnh Lao có thể bộc phát và chuyển sang thời kỳ hoạt động nếu quý vị không uống thuốc điều trị khi bệnh còn trong thời kỳ Tiềm Ẩn. Điều quan trọng là phải uống hết thuốc thì sự điều trị mới có hiệu quả và quý vị không bị đề kháng thuốc. Những người uống thuốc đúng theo lời dặn của bác sĩ thì nguy cơ phát bệnh Lao sẽ giảm được trên 90%.

Muốn biết thêm chi tiết về bệnh Lao, hãy đến <http://www.cdc.gov/tb/topic/basics/default.htm> Hoặc liên lạc Sở Y Tế Công Cộng Hạt Santa Clara.